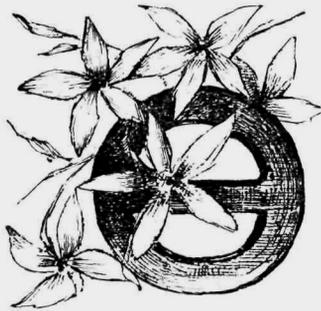

★ ΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ★

ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΕΝ ΤΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΜΑΣ

- Μία ψηφοφορία χωρίς κάλπας.
- Η γνώμη τῶν λογίων μας περὶ γλώσσης.
- Ἀδιάλλακτοι, συντηρητικοί : ριζοσπάσται, ἐλευθεροδέρφρονες.
- Ποῦοι ὑπερισχύουν.

Ἀ ταρξῶ ἴσως μερικᾶ ἀκίνητα νερά' νὰ μὲ συγχωρήτε. Κατὰ τὴν σύντομον σκιαγραφίαν τοῦ κ. Ραγκαβῆ ἐν τῇ « Πινακοθήκῃ » ἐθίξατε — καὶ δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀποφύγητε τὸν σκόπελον προκειμένου περὶ ἐνὸς τόσο γνωστοῦ ὑπὲρ τῆς καθρευσῆς ἀγωνιστοῦ — τὸ ζήτημα τῶν φιλολογικῶν διαιρέσεων εἰς κόμματα, τὰ ὅποια ἐπακολουθεῖ συνήθως . . . τελεῖα φιλολογικῆ νάρκωσις. Καὶ ἀφοῦ ἀπηλλάγημεν, δόξα τῷ Ὑψίστῳ, ἀπὸ τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ τὰς ἐλλογὰς, ἀνεφάνησαν αἰφνης τὰ ἄλλα κόμματα: Ἐὰ φιλολογικὰ κόμματα, καὶ περὶ αὐτῶν εὐκαιρον νομίζω μίαν στυγιστικὴν, διότι ἔξω τοῦ κύκλου μας ὁ πολὺς κόσμος ἀγνοεῖ τὰς ἰδέας * ἢ μᾶλλον τὰς διαιρέσεις τῶν λογίων μας, οἵτινες ἐν τούτοις . . . πολλαπλασιάζονται.

* *

Δύο κόμματα κυρίως ὑπάρχουν. Εἶνε οἱ ὀπαδοὶ τῆς καθαρῆς ὑποδοξῆς καὶ οἱ τῆς δημώδους. Οἱ τῆς πρώτης κατηγορίας ὑποδιαιροῦνται πάλιν, εἰς τοὺς ἀράτους τοῦ καθρεύοντος λόγου μηχαντὰς δηλ. τοὺς ἀδιὰλλάκτους, τοὺς κληρικόφρονες νὰ εἰποῦμε, οἱ λ.χ. οἱ κ.κ. Ραγκαβῆς, Βλάχος, Βερναρδάκης, Παγανέλης κ.λ.π. καὶ εἰς τοὺς συντηρητικούς δηλ. τοὺς μετριοπαθεῖς, οἱ οἱ κ. κ. Δ. Βικέλας Δ. Γρ. Καμπούρογλους, Α. Πιπαιδιανάντης κλπ.

Οἱ ἄλλοι, οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, — διότι ἀναμφισδητήτως καὶ ὡς ἀρχιότεροι καὶ ὡς πολυπληθέστεροι οἱ ὑπὲρ τῆς καθαρῆς ὑποδοξῆς ἐκπροσωποῦν τὴν ἐπισημον Κυβέρνησιν, οὕτως εἰπεῖν, τῶν γραμμάτων — εἶνε α') οἱ περὶ τὸν Ψυχάρην αἰρετικοὶ ὡς λ.χ. οἱ Πάλλης, Ἑρταλιώτης καὶ β') οἱ λογι-

κώτερον σκεπτόμενοι, νεωτεριστὰὶ ἀλλὰ μέχρις ὀρίων γλωσσικῶν, ὡς λ.χ. ὁ Νιρβάνης, Καρκαβίτσας, Παπαντωνίου κλπ. Τώρα ἀπὸ τοὺς πρώτους πάλιν εἶνε τινὲς σχισματικοὶ ἦτοι α') οἱ πάχοντες ψύχωσιν Βορείων κλιμάτων, ὡς λ.χ. ὁ Μποσμ καὶ ὁ Βασιλικός, β') εἰ μὰ λ λ ι α ρ ο ἰ δηλαδὴ οἱ συμβολιστὰὶ ὡς οἱ Παλαμᾶς, Νέης κλπ.

Ἄλλα λοιπὸν αὐτὰ τὰ κόμματα καὶ τὰ κομματιδία, ἕκαστον μὲ τὰς λοξοδρομίας του, τοὺς ἀφορισμούς του, τὰς τεχντροπίας του, τοὺς παραλογισμούς του, διαχωρίζομεν εἰς δύο μεγάλας τάξεις, εἰς πρόβατα καὶ εἰς ἐρίφια, εἰς καθρεύοντας καὶ εἰς δημοτικιστὰς, ἂν καὶ ὅα θεωρηθῶ ἴσως ἄτοπος ἢ χρεῖσις τῆς λέξεως δημοτικῆ, προκειμένου περὶ τυρλῶν γλωσσολαστῶν. Ἐν τούτοις, ὡς τὴν παραδεχθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν λέξιν διὰ νὰ ἀπυπλανηθῶμεν.

Ἡθ' ἔλησα, τὸ βέβαιον εἶνε, κατ' ἀρχὰς νὰ διοργανώσω μίαν δημοσιογραφικὴν ἀνάκρισιν, ἐρωτῶν τοὺς λογίους μας ἔχι τί φρονεῖ ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον — μὴ φοβεῖσθε! . δὲν θὰ μεταβάλω τὸς κομφᾶς καὶ καλλιτεχνικὰς αὐτὰς στήλας εἰς θεάτρον ταυριμαχιῶν, εἰς πάλην ἀλληλοσπαραγμῶν! . — ἀλλὰ διὰ νὰ μάθω πρὸς ποῖον κόμμα συμπαθεῖν, τί φρονοῦν δηλαδὴ περὶ γλώσσης καὶ περὶ τῶν εἰρημίων ἐκδηλώσεων αὐτῆς καὶ ἐν γένει περὶ τοῦ δρόμου τὸν ὅποιον ἀκολουθεῖ ἡ σύγχρονος φιλολογία μας. Ἄλλὰ ἐθ' ὤρησα ἄλλως περιττὸν νὰ ὑποβληθῶ εἰς κόπους, διότι ἔλοι οἱ λόγοί μου, — καὶ εἶνε ἄξιοι συγχρητηρίων δι' αὐτό, διότι ὅα εἰπῆ ὅτι εἶνε εὐλιχρινεῖς — ἔχουν ἐκφράσει τὴν γνώμην των. Κατήρτισα λοιπὸν προχειρῶς ἓνα κατάλογον τῶν ζώντων δηλ. τῶν δρώντων λογίων μας, καὶ ἂν ἔσφαλα που κατὰ τὴν κατάταξιν ἢ παρελίσκη τινὰ θὰ παρακλέσω τὴν τόσο ἀνεκτικὴν διεύθυνσιν τῆς « Πινακοθήκης » νὰ δεχθῶ πρὸς καταχώρισιν οἰανδήποτε δήλωσιν, διάψυσιν, ἀνακοινωθῆν ἢ διαμαρτυρίαν παρὰ παντός ἐνδιαφερομένου. ὄν πιθανῶς νὰ ἤδίκησα κατὰ τὴν ψηφοφορίαν.

* *

Λοιπὸν: Α' Κεκηρυγμένοι ὑπὲρ τοῦ γλωσσικοῦ καθεστῶτος, ὑπὲρ τῆς καθρευσῆς καὶ τῆς ἀγνῆς δημοτικῆς ἐν τῇ ποιήσει, εἴτε ἀδιάλλακτοι, εἴτε μετριοπαθεῖς, οἱ ἀπορρίπτοντες τὸ ὄνειρον καὶ τοὺς ἀνισορρέπους συμβολισμούς, τὰς ἐκφύλους ψυχώσεις τῶν νεωτερισμῶν, τοὺς ψυχαρισμούς καὶ ἰψενισμούς, τὰς νευροπαθεῖς καὶ ὑστερικὰς κραυγὰς ἐν τῇ φιλολογίᾳ, εἶνε οἱ ἐξῆς:

Ε. Ἀσώπιος	Α. Ἀντωνιάδης
Π. Ἀεῖωτης	Α. Βλάχος
Χ. Ἄννινος	Δ. Βερναρδάκης
Τ. Ἀμπελάς	Σ. Βουτυρᾶς
Δ. Ἀναστασόπουλος	Δ. Βικέλας

*) Σημ. Πινακ. Εὐτυχῶς! . . .

Σ Βιλλής	Ε. Λυκούδης
Θ. Βελλανιότης	Ν. Λάσκαρης
Σπ. Δε Βιάζης	Γ. Μζυρογιάννης
Γ. Βοντζαλίδης	Α. Μωραϊτίδης
Δ. Βαρδουσιώτης	Τ. Μωραϊτίνης
Γ. Δαμιδέρης	Β. Μανής
Π. Δημητρακόπουλος	Α. Μάτσης
Χ. Δαραλέξης	Α. Μοσχονάς
Γ. Δροσίνης	Σ. Παγανέλης
Ε. Ευστρατιάδης	Α. Προδελέγγιος
Θ. Ζωϊτόπουλος	Α. Παπαδιομάντης
Κ. Ζησίου	Γ. Πολέμης
Λ. Ζώης	Γ. Πώπ
Μ. Ζώρας	Μ. Παπασπύρου
Χ. Ήλιόπουλος	Κ. Ραγκαζής
Ν. Κιζλής	Κ. Ράδος
Η. Καπετανάκης	Α. Ροντήρης
Δ. Καλαποθάκης	Π. Συνοδινός
Γ. Καμπούρογλος	Γ. Στρατήγης
Δ. Καμπούρογλου	Κ. Σκόκος
Δ. Καλογερόπουλος	Ν. Σπανδωνής
Π. Κανελλίδης	Α. Σπηλιωτόπουλος
Γ. Καλλισπέρης	Α. Τανάγρας
Γ. Κονδυλάκης	Γ. Τσακόπουλος
Αγ. Κωνσταντινίδης	Θ. Φλογαίτης
Γ. Καλοστίπης	Γ. Φραγκιάς
Κ. Καιροφύλας	Α. Φιλαδέλφους
Ε. Κουσουλάκος	Γ. Χατζιδάκις
Ν. Κοτσελόπουλος	Ε. Χρονόπουλος
Α. Κουρτιδής	Ι. Χρυσανθέπουλος
Σπ. Λάμπρος	

"Ητοι: 71.

Παραλείπω τούς καθηγητάς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, κ.κ. Κόντον, Μιστριώτην, Καρολίδην, Βάσην, Σακελλαρόπουλον, Πολίτην, κ.λ.π. διότι οὗτοι ἔγραψαν μόνον μονογραφίας ἐν τῷ κύκλῳ τῆς εἰδικῆς γραμματικολογίας, ἐνῶ ἡμᾶς ἐνδιαφέρει ἡ νεοελληνικὴ ῥημιουργικὴ ἢ φιλολογία.

Μεταξὺ τῆς μιᾶς κατηγορίας καὶ τῆς ἄλλης ἴστανται, μετριεπαθεῖς πάντοτε, οἱ ἐξῆς :

Γ. Βώκος	Γρ. Ξενόπουλος
Ν. Ἐπισκοπόπουλος	Ε. Ροϊδής
Αγ. Θέρος	Γ. Σουρῆς
Γ. Π. Ἰωαννίδης	Σ. Στεφάνου
Σ. Ματσούκας	Γ. Τσακασιάνος
Σ. Μαρτιζώκης	Δ. Ταγκόπουλος
Κ. Μιχαηλίδης	

"Ητοι: 13.

Εἶνε καλὸς ἀριθμὸς ὁ 13, ἀλλὰ τί νὰ τοὺς ἀμωμεν ! Εἶνε μερικοὶ οὗς ἐδυσκολεύθη ἀληθῶς ποῦ νὰ τοὺς κατατάξω. "Οπου καὶ ἂν τοὺς κατατάξω, κάμνουν. Εἶνε δημοτικισταὶ καὶ γράφουν καθαρῶς, ἐξαιρέσει τῶν ποιητῶν. Τοῖς ἀρέσει ὁ ἕνας, τοῖς ἀρέσει καὶ ὁ ἄλλος. Αὐτοὶ ὅμως εἶνε ὀλίγοι καὶ τοὺς συγκατηριθμήσαμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω δεκατρεῖς.

Καὶ τώρα ἔρχεται ἡ Β' κατηγορία, ἡ τῶν Ριζοσπαστῶν, εἶτε ἀναρχικῶν, εἶτε ἀπλῶς ἐλευθεροφρόνων, ἢ Ψυχαριστῶν, ἢ Νιτσειστῶν εἶτε φανατικῶν τῆς δημόδους. Καὶ εἶνε αὐτοί, ὀλιγάριθμοι, μόλις 21, οἱ ἐξῆς :

Π Βασιλικός	Γ. Ἐπαχτίτης
Β. Γαβριηλίδης	Π. Ζητουνιάτης
Γ. Γρυπάρης	Δ. Κακλαμάνος
Α. Ἐφταλιώτης	Α. Καρκαβίτσας

Γ. Μαρκοράς	Α. Πάλλης
Μ. Μάλακας	Α. Σημηριώτης
Α. Νέης	Χ. Χρηστοδασίλης
Π. Νιρβάνας	Μ. Χατζέπουλος
Κ. Παλαμᾶς	Κ. Χρηστομάνος
Ζ. Παπαντωνίου	Γ. Ψυχάρης
Α. Πορφύρας	

'Αμ' αἱ κυραὶ θὰ μοῦ εἶπητε ; Αἱ συγγράφισσαι ; Αὐτάς θ' σᾶς παρακαλέσω νὰ μὴ τὰς ἀναμῖξωμεν εἰς τὰς γλωσσικὰς διαμάχας μας. Ἄρκει ὅτι ἤρχισαν νὰ γράφουν καὶ ἐν Ἑλλάδι μὲ κάποιαν καλαίσθησιν. Ἐν τούτοις θ' ἀναφέρω τὰς γνωστοτέρας καὶ λάβετε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὰς ἐρωτήσητε. Εἶνε αἱ κυραὶ καὶ δεσποινίδες :

Σ. Ἄλιμπέρτη	Α. Κούρτελη
Α. Δρακοπούλου	Ἄρ. Λανδράκη
Ε. Δενδρινού	Γ. Λιβαθνοῦ
Β. Εὐαγγελίδου	Αλεξ. Παπαδοπούλου
Α. Ζάρκου	Ἄρ. Παπαδοπούλου
Ε. Ζωγράφου	Ἄλ. Πανσιγιωτάτου
Κ. Κεχαγιά	Μ. Πιπίλα
Σ. Καλλισπέρη	Α. Σερούιου.

Αἱ πλεῖστα ὅμως, ὅπως αἱ κ.κ. Ἄλιμπέρτη, Κεχαγιά, Καλλισπέρη, Ζάρκου, Ζωγράφου, Σερούιου εἶνε κεκηρυγμένοι ὑπὲρ τῆς καθαρῆς.

* *

Καὶ τώρα ;

Ἡ στατιστικὴ μου ἐπερατώθη. 71 κεκηρυγμένοι κατὰ τῆς ἀφρονος χρήσεως τῆς δημόδους καὶ ὑπὲρ τῆς καθαρῆς ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ. 21 φανατικοὶ τῆς δημόδους καὶ 13 ἀμφιρρέποντες.

Σᾶς κατέστρεψα ἀριθμητικῶς τὸ συμπέρασμα τῆς καθολικῆς αὐτῆς ψηφοφορίας καὶ διὰ νὰ μὴ ἐκληφθῶ ὡς μεροληπτῶν, σπεύσω νὰ ὑπογράψω ἄνευ σχολίων, ἀφοῦ σᾶς δηλώσω πρότερον ὅτι, διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον, ἀρνούμαι ψῆφον — γεγονὸς ἀρετὰ δὲ σπάνιον δι' Ἑλληνα λόγιον.

Ταπεινὸς δοῦλός σας

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

* ΔΙ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ *

ΑΠΟ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΜΟΥ

Αἱ πεποιθήσεις μου ὁμοιάζουσι μὲ τὰ ἐλαστικὰ τόπια τῆς πρωτοχρονιάς, τὰ ὅποια ὅσῳ τις τὰ κτυπᾷ δυνατώτερα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τόσον αὐτὰ ἀνυψοῦνται.

★

Ἡ εὐφροσύνη δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἐπέκτασις μαρτυρίων. Οἱ εὐφροεῖς εἶνε οἱ περισσώτερον βασιανζόμενοι εἰς αὐτὸν τὸν γελιοῦτον κόσμον.

★

Ἐπάρχουν σπαριαζοὶ οἱ ὅποιοι προδίδουν τὴν ἀθανάσιαν.

★

Ὁ θρίαμβος τῆς συγχρόνου γυναικὸς εἶναι ἡ ... ῥάπτριά της.

ΔΙΚ